

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2019-05-21
Stockholm

Mål nr
P 10744-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-10-25 i mål nr P 4499-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. CHH

2. TH

Motpart

1. Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun
449 80 Alafors

2. WÅ

SAKEN

Förhandsbesked för nybyggnad av tre enbostadshus med garage på fastigheten X i Ale kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1488760

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

CHH och TH har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens beslut att ge positivt förhandsbesked.

Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun har medgett överklagandet.

WÅ har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

CHH och TH har anfört i huvudsak följande: Nämnden har inte ändrat uppfattning i frågan om förhandsbesked ska beviljas eller inte jämfört med vid tidpunkten för sitt beslut. Nämndens beslut föregicks av noggranna utredningar. Vägen till fastigheten är nyligen breddad och belagd med ny vägbana. Vatten- och avloppsfrågorna går att lösa på gott sätt. Området är mycket glest bebyggt.

Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun har uppgett att, på grund av otydlighet i delegationen, en enskild tjänsteman yttrade sig till mark- och miljödomstolen utan att konsultera nämnden och att nämnden inte har ändrat ståndpunkt i ärendet.

WÅ har här bl.a. anfört att det kommer att tillkomma ytterligare nybyggnation samt hänvisat till tidigare överklaganden.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen förelade Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun att yttra sig över WÅ:s överklagande dit. I yttrandet till domstolen angavs att ”Sektor samhällsbyggnad medger det som yrkas i målet”. Nämnden har i Mark- och miljööverdomstolen angett att den inte har ändrat inställning, utan står fast vid sin ståndpunkt att positivt förhandsbesked bör ges.

Mark- och miljödomstolen avgjorde målet utan att nämnden yttrat sig till domstolen och utgick från den felaktiga uppfattningen att nämnden hade ändrat sig i frågan om detaljplan krävs. Detta ledde också till att domstolen inte prövade andra invändningar som WÅ framställde mot nämndens förhandsbesked.

Mot denna bakgrund bör mark- och miljödomstolens dom upphävas och målet återförvisas dit för fortsatt prövning.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Lars Olsson, referent, och Christina Ericson samt tekniska rådet Mats Kager.

Föredraganden har varit Emilia Sjädhall.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-10-25
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr P 4499-17

PARTER

Klagande WÅ

Motparter

1. CHH

2. TH

3. Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun
449 80 Alafors

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 2 november 2017 i ärende nr
403-28456-2017, se bilaga 1

SAKEN

Förhandsbesked för nybyggnad av tre enbostadshus med garage på
fastigheten X i Ale kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver Samhällsbyggnadsnämndens i Ale kommun
beslut 2017-06-01, SBN § 74, dnr BYGG.2016.39.

Dok.Id 402082

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.vanersborgstingsratt.domstol.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun (nämnden) beslutade den 1 juni 2017 att meddela positivt förhandsbesked för nybyggnad av tre enbostadshus och garage på fastigheten Ale X. Beslutet överklagades av bl.a. WÅ till Länsstyrelsen i Västra Götalands län (länsstyrelsen) som i beslut den 2 november 2017 avslog överklagandet. Som skäl för sitt beslut angav länsstyrelsen sammanfattningsvis följande. Nämnden har bedömt att den sökta åtgärden kan prövas i samband med ansökan om förhandsbesked och alltså inte behöver föregås av någon detaljplaneläggning. Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten, vilket innebär att det i princip är kommunen som avgör om ett område ska detaljplaneras eller inte.

YRKANDEN M.M.

WÅ har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat, som det får förstås, att det ska upphävas. Hon har hänvisat till det som anförts i hennes överklagande av nämndens beslut till länsstyrelsen. I detta överklagande har hon anfört bl.a. följande. Det råder högt bebyggelsetryck i området enligt den förstudie som antagits av nämnden. I förstudien konstateras att ny bebyggelse ska prövas i detaljplan. Då även västra Kattleberg kommer att förtätas borde kommunen först och främst planera för långsiktiga lösningar.

CHH och TH har motsatt sig bifall till överklagandet och har anfört i huvudsak följande. Deras uppfattning, att det beviljade förhandsbeskedet ska stå fast, vilar på de bevis och skäl som tidigare har framförts vid länsstyrelsens prövning och som bl.a. framgår av de tre utredningar, avseende buller, vibrationer och arkeologiskt värdefulla lämningar som finns i länsstyrelsens akt.

Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun har medgett bifall till överklagandet och har anfört följande. Anledning till tjänstemännens beslutsförslag till avslag är att platsen ligger inom ett område, R1, där ny bebyggelse, enligt en politiskt beslutad förstudie, ska avgöras genom detaljplan.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommun beviljade den 1 juni 2017 positivt förhandsbesked för de tre enbostadshusen med garage, dock utan motivering. Den kommunala förvaltningens förslag till beslut var att avslå ansökan om positivt förhandsbesked med motiveringen att med stöd av 4 kap. 2 § plan- och bygglagen, där det ställs krav på detaljplan för ny sammanhållen bebyggelse och/eller stor efterfrågan i området samt förstudien där det står att ny bebyggelse inom område R1 ska prövas genom detaljplan. Nämnden redovisar nu en annan uppfattning än i sitt beslut.

Mot bakgrund av det som framkommit i målet är de förutsättningar som framgår av förstudien avseende Kattleberg/Båstorp (SBN § 69, beslut den 12 juni 2014) dvs. högt bebyggelsetryck och behov av gemensamma lösningar, fortfarande aktuella. Ny bebyggelse bör därför prövas genom detaljplan varför förutsättningarna för att lämna positivt förhandsbesked i förevarande fall inte är uppfyllda. Överklagandet ska alltså bifallas på så sätt att det av nämnden beviljade förhandsbeskedet ska upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 15 november 2018.

Vibeke Sylten

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Vibeke Sylten, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Jennifer Onäng.